

Китай насърчава
задълбочаването
на глобалното
управление на
изкуствения интелект

►► стр. 8

今日中国

КИТАЙ

гнес
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 34, 28 август – 3 септември 2026

0,51 € / 1 лв.

►► Лидерът: Да постигаме реални резултати, издържащи проверката на практиката, народа и историята

Председателят Си даде указания
за укрепване и разширяване
на резултатите от обучението
за концепция за политическите
постижения.

2

►► Китай – „суперкупувачът“, който носи сигурност на глобалната икономика

Напоследък част от западните
медии отново раздухаха темата
за „китайския експортен бум“,
твърдейки, че търговският
излишък на Китай оказва „натиск“
върху глобалните пазари.
Истината е точно обратната.

6

От редактора

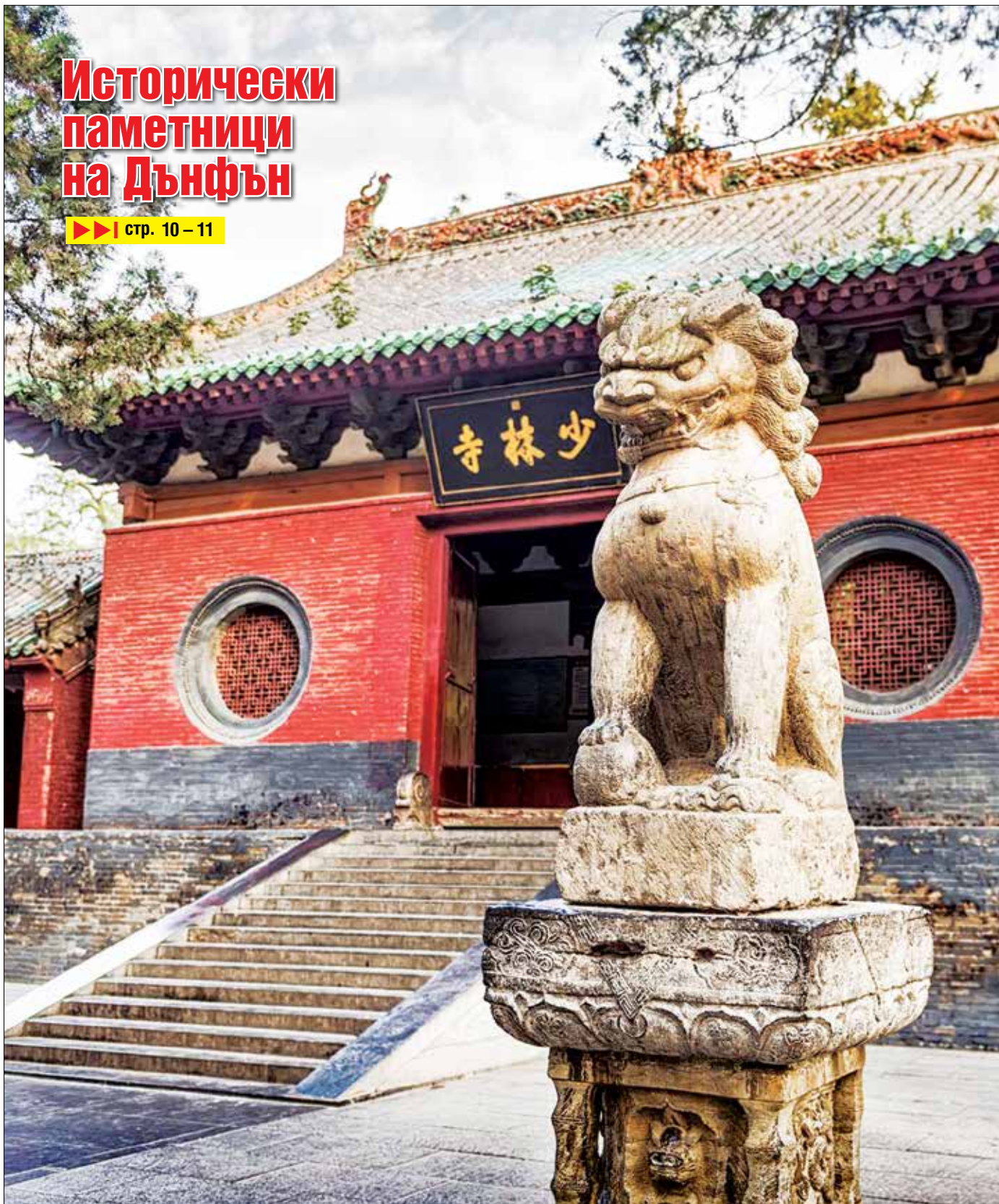
Благосъстояние за всички

Проучване, проведено от CGTN сред интернет потребители от цял свят, показва, че 89,2 % от анкетираните смятат, че изнасяните от Китай стоки са конкурентоспособни на световния пазар. 80,4 % считат, че като най-големия производител в света, Китай все повече допринася за благосъстоянието на страните по света чрез своя износ. В проучването 89,8 % запитани са на мнение, че Китай създава голям брой работни места и приходи от данъци за все повече държави. 85,9 % от анкетираните смятат, че Китай активно разширява вноса и насърчава балансираното развитие на търговията. 90,9 % от запитаните считат, че Китай подпомага икономическото развитие на ресурсни и износоориентирани държави и силно насърчава всеобхватната и приобщаваща икономическа глобализация. Данните са категорични и показват, че огромното мнозинство от респондентите, произхождащи от различни страни, професии и социални класи, признават и ценят новите роли, които китайската икономика играе в света – че Китай произвежда всеобхватна гама от качествени и надеждни стоки, техника и продукти, които конкурират успешно другите индустриално развити държави (съвсем друга тема са кризисните явления в индустрията на страни като САЩ или Германия). Тоест Китай вече не е просто манифактура, която доставя стоки, а високотехнологичен лидер. Второ – че светът гледа на Китай като огромен пазар на стоки и ресурси, което доказва – икономиката расте постоянно, а китайският народ от година на година живее много по-добре, заможнo и щастливо. И трето – правенето на бизнес и икономическите (а от там – и духовните и политически) връзки с Китай създават благосъстояние и навън, в десетки страни и региони.

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Исторически паметници на Дънфън

►► стр. 10 – 11

Шанхай се утвърждава
като „град на киното“

13

Архитектура
на кръстопът

14

9 772603 481029 00034

Лидерът: Да постигаме реални резултати, издържащи проверката на практиката, народа и историята

Председателят Си даде указания за укрепване и разширяване на резултатите от обучението за концепция за политическите постижения

Генералният секретар на ЦК на ККП, председател на Китай и на Централната военна комисия Си Дзинпин наскоро даде важни указания, в които подчерта, че утвърждаването и прилагането на правилната концепция за политическите постижения е дългосрочна задача.

Необходимо е непрекъснато да се укрепват и разширяват резултатите от обучението и възпитанието, като се насърчават партийните организации на всички нива, както и широките маси от партийни членове и кадри, да полагат усилия за постигане на реални резултати, които да издържат проверката на практиката,

народа и историята, категоричен е китайският ръководител.

Си Дзинпин посочи, че от 18-ия конгрес на партията (2012) насам провеждането на образователни и обучителни дейности във всички партийни организации, насочени към важни и неотложни въпроси в партийното строителство, се е пре-

върнало във важна институционална мярка. Тази образователна и обучителна кампания за утвърждаване и прилагане на правилната представа за политическите постижения, проведена под силното ръководство на Централния комитет на партията, се придържа към принципа теоретичното обучение да присъства

през целия процес, истински разследваше и коригираше отклоненията в представата за политическите постижения, съсредоточи се върху създаването на практически и ефективни институционални правила, и със строг и солиден стил на работа беше доведена до край, като постигна очевидни резултати и поставените цели.

Си Дзинпин и крал Абдула II обмениха мнения за ситуацията в Близкия изток

В Пекин китайският председател Си Дзинпин се срещна с гостуващия в страната йордански крал Абдула II.

На срещата китайският държавен глава подчерта, че Китай придава голямо значение на уникалната и важна роля на Йордания в района и категорично я подкрепя в защитата на държавния суверенитет, национална сигурност и интересите за развитие. Китай желае да зачести обмена с Йордания между правителствата, партиите, законодателните институти и властите на местни нива. Китай ще задълбочи стратегическата свързаност със страната и ще засили сътрудничеството в икономиката, търговията, строителството в

инфраструктурата, транспорта, дигиталната икономика, въплътения интелект, зелената енергетика и други сфери.

Двамата държавни глави обмениха мнения за ситуацията в Близкия изток.

Си Дзинпин подчерта китайската позиция за всеобхватно прекратяване на огъня и политическо разрешаване на споровете чрез дипломатически начини. Абдула II високо оцени китайската справедлива позиция по въпроса, която е изключително важна за Близкия изток и заяви, че неговата страна желае да запази тесни контакти с Китай, да положи активни усилия за смекчаване на сегашното напрежение в района, с което да се осигурят мирът и просперитетът на народите в Близкия изток.

Председателят разговаря с президента на Еквадор Даниел Нобоа

На 18 август председателят Си Дзинпин разговаря с президента на Еквадор Даниел Нобоа, който бе на държавно посещение в Китай.

Си Дзинпин посочи, че тази година се навършват 10 години от установяването на всеобхватно стратегическо партньорство между Китай и Еквадор. Независимо от промените в международната обстановка Китай винаги е разглеждал отношенията с Еквадор от стратегическа и дългосрочна перспектива и е готов да работи заедно с еквадорската страна за извеждането на двустранните отношения на ново равнище.

Си Дзинпин подчерта, че Китай уважава и подкрепя усилията на Еквадор да върви по път на развитие, съобразен със собствените му национални особености, и е готов да засили обмена между двете правителства, законодателните органи и политическите партии, както и обмена на опит в държавното управление.

Двете страни трябва да съгласуват стратегиите си за развитие, да реализират сътрудничеството по инициативата „Един пояс, един път“ и да изпълняват успешно съвместните проекти в областта на енергетиката, полезните изкопаеми, инфраструктурата и финансите. Те трябва активно да проучват възможностите за

сътрудничество в цифровата икономика, зеления преход, новата енергетика и изкуствения интелект, както и да продължат да използват потенциала на споразумението за свободна търговия.

Китай е готов да развива сътрудничество с Еквадор в областта на здравеопазването, борбата с бедността и смекчаването на последиците от бедствия, като подкрепя националното развитие на Еквадор. Двете страни трябва да засилят обмена в областта на образованието, културата, младежта, спорта и между местните власти.

Нобоа заяви, че Китай е важен партньор и приятел на Еквадор, който е готов да работи за задълбочаване на политическото взаимно доверие, да подкрепя Пекин в защитата на неговия суверенитет и териториална цялост и да уважава позицията му по тайванския въпрос.

Еквадор отдава голямо значение на сътрудничеството с Китай и е готов да разшири взаимноизгодното сътрудничество в области като търговията и икономиката, финансите, полезните изкопаеми, възобновяемата енергия, науката и технологиите и културата.

Еквадор възнамерява също да увеличи износа си за Китай и приветства повече китайски предприятия да инвестират в страната, като допринасят за подобряването на жизнения стандарт на населението и за националното развитие.

След разговорите двама държавни глави съвместно присъстваха на церемонията по подписването на редица документи за сътрудничество в области като зелената индустрия, търговско-икономическите отношения, цифровата икономика и подобряването на благосъстоянието на населението.

从两场世界级大会看中国机器人产业新气象

距第48届世界技能大赛开幕还有一个多月。近70个国家和地区约1400名选手将齐聚中国上海，共赴竞技盛会。

2017年，习近平总书记通过视频向世界技能组织全体成员大会致辞指出，世界技能大赛在中国举办，将有利于推动中国同各国在技能领域的交流互鉴，带动中国全国民众尤其是近2亿青少年关注、热爱、投身技能活动，让中国人民有机会为世界技能运动发展作出贡献。

世赛是技能人才的“星光大道”。自2010年加入世界技能组织以来，我国已参加7届世界技能大赛，连续4届位居金牌榜、团体总分世界第一。多年来，一批又一批优秀青年通过学习技能、参加大赛，实现成长成才、人生出彩，引领带动技能人才队伍规模扩大、结构优化、素质提升。

习近平总书记对我国技能选手在第45届世界技能大赛上取得佳绩作出重要指示强调，要在全社会弘扬精益求精的工匠精神，激励广大青年走技能成才、技能报国之路。

技能人才是支撑中国制造、中国创造的重要力量。习近平总书记始终关心关怀青年技能人才的成长。

2015年，在贵州省机械工业学校实训基地，总书记鼓励同学们“各行各业需要大批科技人才，也需要大批技能型人才，大家要对自己的前途充满信心”；

2019年，在甘肃省张掖市山丹培黎学校，总书记指出“我国经济要靠实体经济作支撑，这就需要大

量专业技术人才，需要大批大国工匠。职业教育前景广阔、大有可为”；

2021年，在福建省福州市闽江学院，总书记强调“社会需要的人才不是金字塔形的。高校不仅要培养研究型人才，也要树立应用型办学理念，培养青年一代适应社会需要的技能”；

……
激发青年提高技能、钻研技能的热情，健全技能人才培养、使用、评价、激励制度不可或缺。

“加大对农村地区、民族地区、贫困地区职业教育支持力度”“优化职业教育类型定位，深化产教融合、校企合作”“提高技能人才待遇水平，畅

通技能人才职业发展通道，完善技能人才激励政策”……习近平总书记就培养更多适应发展需要的技能人才指明方向。

近日，第48届世界技能大赛中国代表团正式成立，71名参赛选手平均年龄21岁，将代表中国参加全部64个项目的比赛，尽展中国技能人才的匠心风采。

“继承优良传统，与时俱进，认真学习，掌握更多实用技能，努力成为对国家有用、为国家所需的人才。”习近平总书记殷殷嘱托，激励着中国青年劳动者正以更加饱满的热情、更加昂扬的斗志，奔跑在技能成才、技能报国的奋斗之路上。

8月22日，亚太经济合作组织（APEC）2026年第三次高官会及相关会议的部分与会代表在大连参观辽渔集团科技馆。

中国为亚太能源合作贡献力量

渤海湾畔，在中车大连机车车辆有限公司的总装车间，多种新能源机车有序停放。这些机车即将陆续发往海外，助力当地轨道交通绿色转型。

50多公里外的大连国际会议中心，2026年APEC第三次高官会及相关会议正在举行，多场会议围绕绿色交通、能源安全、零碳产业园等方向展开。能源合作中的“中国力量”，成为与会代表关注的焦点。

8月20日，在APEC能源智库论坛上发布的报告《中国-APEC能源合作启新程：以能源合作携手共促亚太共同繁荣》显示，中国与APEC经济体能源合作成果显著，覆盖传统能源、新能源、电力等多个领域，贯通投资、贸易、基础设施等全链条，形成供需互补、绿色赋能、互通稳链、协同善治的能源合作格局。

传统能源是中国与APEC合作的重要领域之一。报告显示，在油气领域，中国进口的超三成原油、近六成天然气来自APEC经济体，并呈稳步增长态势。同时，中国企业积极参与澳大利亚、印度尼西亚、巴布亚新几内亚、秘鲁等经济体油气勘探开发、LNG设施建设。

近年来，中国深化同各方绿色创新合作，带动亚太绿色转型。中国企业承建的印尼佳蒂格德水电站被誉为印尼“三峡工程”，为印尼经济发展注入了绿色电能。中国企业参与的马来西亚单体最大漂浮光伏项目，创新采用“光伏+废弃矿坑”开发模

式，成为热带地区生态修复与新能源融合发展的典范。

在8月21日举办的APEC零碳工业园区研讨会上，国家电投集团副总经理陈海斌表示，国家电投是全球最大的清洁能源发电企业，电力总装机容量达3.1亿千瓦，清洁能源装机占比75%；境外业务覆盖25个国家和地区，其中涵盖8个APEC经济体。

“互联互通是中国与APEC经济体能源合作的重要方面，包括管道、LNG船运、特高压输电等。”中国石油集团经济技术研究院执行董事、院长陆如泉说，互联互通背后是投资、贸易、政策协同等多领域的深度合作。

与会人士表示，亚太地区占全球能源消费比重重大，不仅是全球AI发展的前沿，也是电力需求增长的主要来源，能源合作的重要性越来越凸显，中国是值得信赖的一方。

“近年来中国企业与印尼合作，加大了对镍矿开采和加工。”印尼全球发展研究中心主任韦珍玉介绍，这是一个非常成功的案例，不仅增加了产能，而且为印尼以丰富的镍矿资源深度参与全球新能源产业链提供了机会。

“过去几年间，我关注到中国在新能源领域的装机量很大。推动可再生能源的大规模部署，也是我们需要的解决方案。”巴布亚新几内亚国家能源局局长罗纳德·梅克塔说，希望与中国在技术创新、多元能源开发等领域有更多合作。

活力中国调研行 | 福建厦门：鹭岛文脉续新篇

这是8月22日拍摄的鼓浪屿·中国电影音乐馆外景。

近年来，厦门深挖历史文脉，以建筑活化、艺术赋能等方式推动历史文化“活起来”。当地持续活化鼓浪屿百年历史风貌建筑，打造出一批兼具历史底蕴与时代活力的新型文化空间，让文脉持续焕发新光彩

Пекин отговори на заплахите на САЩ за вторици санкции срещу търговските партньори на Иран

Призоваваме САЩ да спрат да се намесват в правото на суверенни държави самостоятелно да избират своите партньори, заяви официален говорител на МВнР

Във връзка със заплахите на министъра на финансите на САЩ да наложи вторици санкции срещу държави, които търгуват или поддържат връзки с Иран, на редовна пресконференция говорителят на Министерството на външните работи на Китай Лин Дзиен заяви, че санкциите и натискът не спомагат за решаването на проблема, а само засилват напрежението и не са в интерес на никоя от страните.

Китай призовава всички страни да проявят разум и съдържаност, да избягват мерки, които биха могли да изострят още повече противоречията и конфликтите и да засегнат глобалното икономическо развитие и финансовата стабилност, и да се върнат възможно най-скоро на правилния път на диалог, преговори и политическото решение. Китай ще следи отблизо съответните развития и ще предприеме необходимите мерки за защита на своите законни права и интереси, добави още Лин Дзиен.

Наскоро някои американски представители атакуваха в социалните мрежи китайски технологични компании, твърдейки, че техни високорискови технологии могат да бъдат използвани за шпионска дейност. Те също така призоваха партньорите на САЩ в западното полукълбо бързо

да преминат към надеждни доставчици.

По този повод говорителят на Министерството на външните работи на Китай Лин Дзиен заяви днес, че „подобни твърдения изопачават фактите и представляват откровен технологичен тормоз и едностранна принуда“.

„Китай категорично се противопоставя на това. Призоваваме САЩ да спрат да се намесват в правото на суверенни държави самостоятелно да избират своите партньори и да предприемат повече реални действия в полза на просперитета и стабилността на Латинска Америка и Карибския регион“, заяви Лин Дзиен.

Радио Китай цитира официален Пхенян: Японският милитаризъм е предизвикателство за световния мир

Корейската централна телеграфна агенция публикува на 24 август коментар, в който посочва, че на годишнината от поражението и капитулацията на Япония във Втората световна война в страната отново се е разиграл „фарс“ с масово посещение на храма „Ясукуни“.

Премиерът на Япония Санае Такаичи също е отдала почит на светилището, макар и без да отиде на място.

Според агенцията това развитие представлява „сериозно предизвикателство пред стремежа на човечеството към мир и сигурност в света“.

В коментара се посочва

още, че след встъпването на Такаичи в длъжност японското правителство многократно е предприемало „изключително опасни“ военни ходове.

„Япония умишлено избягва да се изправи пред историята си като побеждена държава и не извлича необходимите поуки от миналото“, се казва в статията и се предупреждава, че „това неизбежно ще доведе до повторение на историята“.

„Разпалването на нов милитаризъм в Япония около годишнината от поражението и капитулацията й ще донесе бедствия както на страната, така и на японския народ“, се посочва в заключение в коментара.

„Ройтерс“: Китайската роботика бележи бърз напредък през последното десетилетие

В Пекин в момента се провеждат вторите Световни игри за хуманоидни роботи. Събитието, определяно като „Олимпиада по роботика“, привлича международно внимание, а китайският отбор се представя впечатляващо.

В материал по темата „Ройтерс“ отбелязва, че през последното десетилетие състезанията по роботика в Китай са се превърнали в показателен пример за бурното развитие и технологичния напредък на тази индустрия.

Според агенцията те са и своеобразен пример за последователните усилия на Пекин да развива роботиката като стратегически важна нововъзникваща индустрия.

Позовавайки се на анализатори и представители на бизнеса, агенция „Ройтерс“ посочва, че бързият напредък на китайски технологии за роботи през последните години е свързан

From science fair to strategic showcase: a decade of China's robot games

By Reuters

August 22, 2026 1:35 PM GMT+8 · Updated 3 hours ago

с няколко основни фактора – постоянно усъвършенстващата се верига за доставки, постепенното намаляване на цените на компонентите и силната конкуренция в сектора.

В материала се посочва също, че китайската държава последователно подкрепя

развитието на индустрията за роботи. Планът за развитие на роботиката, публикуван през 2021 г., предвижда допълнително укрепване на иновационния потенциал на сектора и превръщането на страната във важен световен източник на иновации в областта.

Проведе се Седмият китайско-африкански форум за медийно сътрудничество

В Пекин се проведе Седмият китайско-африкански форум за медийно сътрудничество. В него участваха 33-ма представители на министерско ниво от африкански държави.

По време на форума бе посочено, че китайските и африканските медии ще продължат да играят ролята на мост между народите и да допринасят за обмена между тях, като същевременно използват развитието си за насърчаване на сътрудничеството в различни области.

Темата на тазгодишния

форум беше „Споделяне на новите възможности за развитие и общо създаване на ново бъдеще в аудио-визуалната сфера“.

Обсъдени бяха теми като иновациите в съдържанието като фактор за развитие на хуманитарното сътрудничество, технологичното сътрудничество като основа за взаимноизгодно развитие на индустрията и аудио-визуалните услуги в подкрепа на икономическото и търговското развитие.

По време на форума беше публикувана и съвместна декларация на участващите страни.

Как китайската икономика продължава да се усъвършенства, обновява и подобрява

Като втора по големина икономика в света, Китай разполага с най-пълната промишлена система, изключително голям пазар, и силен капацитет за устойчивост на рискове

Китай публикува икономическите данни за първите седем месеца на годината, които бяха оценени положително от международното обществено мнение. Данните показват, че от януари до юли основните икономически показатели на Китай – промишленост, услуги, външна търговия и др. – са отбелязали ръст, икономиката функционира стабилно с напредък, както непрекъснато се развива в посока ново качество, оптимизация и подобрене. Анализатори посочват, че това не само демонстрира

силната устойчивост и жизненост на китайската икономика, но и внася тласък в световната икономика, която страда от слаб растеж.

Като втора по големина икономика в света, Китай разполага с най-пълната промишлена система и изключително голям пазар, с широки възможности за маневриране и силен капацитет за устойчивост на рискове.

В последно време някои райони на Китай бяха засегнати от екстремно време и чести природни бедствия, но икономиката все пак запазва тенденция на стабилен напредък. Като втори по големина

потребителски пазар в света, стабилното функциониране на китайската икономика дава и на чуждестранните предприятия очаквания за стабилно развитие.

С бурното развитие на нововъзникващите отрасли като изкуствен интелект и зелено ниско въглеродно развитие, новите двигатели на китайската икономика се ускоряват. Китайското производство ускорява трансформацията си към средния и високите сегменти на промишлените и стойностните вериги, като подкрепата на новите двигатели за икономическото развитие непрекъснато се засилва.

Кралят на Йордания Абдула Втори: Надявам се на разширяване на сътрудничеството ни с Китай

От установяването на стратегическо партньорство между Йордания и Китай през 2015 г. двустранните отношения са постигнали значителен напредък, като сътрудничеството се е разширило отвъд традиционните дипломатически връзки, изтъкна йорданският крал Абдула Втори в интервю за „Синхуа“

Йорданският крал Абдула Втори се надява да разшири сътрудничеството си с Китай в области като зелена енергия, научни иновации, туризъм и гражданска авиация, предаде агенция „Синхуа“. Както отбеляза монархът в ексклузивно интервю за агенцията преди посещението си в Китай миналата седмица, Китай е основна световна икономическа и политическа сила и задава глобален стандарт за развитие и икономически прогрес. Монархът подчерта, че Йордания очаква с нетърпение по-нататъшно задълбочаване на стратегическото партньорство между двете страни.

„Дълбоките връзки, които свързват Хашемитското кралство Йордания и Китайската народна република, служат като солидна основа за напредък по нашите общи приоритети, насърчаване на иновациите и подобряване

на благосъстоянието на нашите народи“, отбеляза Абдула Втори. Той се надява посещението му в Китай да издигне партньорството между двете страни на по-високо ниво.

От установяването на стратегическо партньорство между Йордания и Китай през 2015 г. двустранните отношения постигнаха значителен напредък. „Сътрудничеството се разшири отвъд традиционните дипломатически връзки, за да обхване търговията и инвестициите, инфраструктурата, образованието, здравеопазването и културния обмен“, посочи кралят. Той отбеляза, че Китай е ключов партньор за Йордания в изграждането на капацитет на публичния сектор. Между 2015 и 2025 г. хиляди йорданци от публичния и частния сектор са завършили обучителни програми, предлагани от китайското правителство. „Освен това китайските инвестиции в енергийния сектор на Йордания

са допринесли значително за йорданската стратегия за само достатъчност и диверсификация“, добави монархът. Той заяви, че йорданската страна се надява да разшири сътрудничеството в области като зелена енергия, научни иновации, туризъм и гражданска авиация.

Говорейки за отношенията между Китай и арабските държави, Абдула II заяви, че 70-годишнината от дипломатическите отношения между Китай и арабските страни свидетелства за силата на връзките, които са устояли на кризи и промени в региона. Устойчивостта на тези отношения, добави той, се дължи на постоянното практическо взаимодействие, търсенето на обща основа и преследването на взаимни интереси. „Съществува и огромен неизползван потенциал, който можем да използваме допълнително“, подчерта Абдула II и добави, че арабските страни могат да се възползват много от опита на Китай.

Пекин: Японският неомилитаризъм трябва да бъде спряен решително

Международната общност трябва да предприеме мерки за решително възпиране на действията на японския премиер Санае Такаучи в рамките на засилващ се японски неомилитаризъм и твърдо да защити следвоенния международен ред

На 15 август тази година се навършиха 81 години от безусловната капитулация на Япония във Втората световна война. Същия ден японският министър-председател Санае Такаучи внесе средства за възпоменателни ритуали в храма „Ясукуни“, където се почитат 14 военнопредстъпници от клас А, а министърът на отбраната Шиндзи-ро Коизуми и други високопоставени представители на кабинета и Либералдемократическата партия посетиха лично храма.

В деня на поражението и капитулацията на Япония десни политици отново „се поклониха на духовете“. Това е оскърбление на историческата справедливост,

предизвикателство към цивилизационните норми и провокация срещу следвоенния международен ред, което сериозно наранява чувствата на народите на азиатските държави, пострадали от японската агресия, включително китайския.

Отказът да бъде поднесено извинение за престъпленията и агресията, ускоряването на ремилизацията и арогантните призови за придобиване на ядрено оръжие – тези действия на японското правителство, насочени в обратна посока, предизвикват критики и осъждане както в страната, така и в чужбина.

На 15 август преди 31 години тогавашният японски министър-председател Томиичи Мураяма публикува декларация, в която

призна, че в миналото страната е следвала погрешна държавна политика и е поела по пътя на войната, като заявява, че ще направи задълбочена равностойна история и ще извлече поуки от нея. Днес японските лидери вървят в обратна посока и отново тласкат страната към пропастта.

Пред лицето на безразсъдните действия в рамките на японския неомилитаризъм международната общност трябва да предприеме конкретни мерки за решителното им възпиране, твърдо да защити следвоенния международен ред и в никакъв случай да не допуска повторение на историческата трагедия.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Китай – „суперкупувачът“, който носи сигурност на глобалната икономика

Формулата „Суперкупувач + суперпродавач“ дава възможност на света да споделя дивидентите на Китай

Напоследък част от западните медии отново раздухаха темата за „китайския експортен бум“, твърдейки, че търговският излишък на Китай оказва „натиск“ и „въздействие“ върху глобалните пазари. Тази реторика е селективно пренебрегване на китайското развитие. Истината е точно обратната. През 2025 г. вносът на Китай достигна 18,5 трилиона юана, като страната е основна експортна дестинация за близо 80 държави. През първата половина на тази година вносът на Китай за първи път в историята надхвърли 10 трилиона юана за същия период. С позицията си на „суперкупувач“ Китай отваря вратите на „световния пазар“ за целия свят.

Логиката на някои чуждестранни медии е една – тъй като Китай изнася много и има голям търговски излишък, това „притиска“ другите държави. Това заключение очевидно не издържа на критичен анализ. Големият износ показва, че глобалният пазар се нуждае от конкурентни китайски стоки. Големият търговски излишък е естествен резултат от международното разделение на труда и сравнителните предимства. Именно продуктите, които Китай изнася, са точно тези, които другите страни не желаят да

произвеждат или за които разходите за производство са твърде високи.

Освен това вносът на Китай непрекъснато нараства – от растителни масла до морски продукти, вносът на потребителски стоки се увеличава стабилно, а асортиментът и източниците им постоянно се разширяват. Това показва, че ползите от повишаването на потреблението в Китай се разпространяват по целия свят, предоставяйки широк пазарен изход за характерните продукти на все повече развиващи се държави.

През първите 7 месеца на тази година китайският стокообмен със света се

увеличава със 17,3 % на годишната база, а вносът отбелязва 22 % ръст. Днешен Китай не само е световен „суперкупувач“, но също е и световен „суперпродавач“.

От началото на тази година заради продължаващия търговски протекционизъм и влошаващите се геополитически конфликти глобалната верига на производството преживява натиск. Според нова прогноза от МВФ световният търговски ръст ще се забави от 5 % до 3,5 %. Същевременно част от западните политици и медии разпространяват темите за „удар от Китай 2,0“ и „натиск от Китай“, които окупират

пространството на развитието на другите развиващи се икономики. Тези твърдения противоречат на икономическите принципи и основни факти, изобилстват от двойни стандарти и хегемонни тревоги и са широко поставяни под въпрос от международното обществено мнение.

Китайският експерт по теорията на отворената икономика Шан Байчуан от Университета за международен бизнес и икономика заяви, че като най-голямата производствена нация в света, Китай се е превърнал в „суперпродавач“, използвайки цялостната си индустриална система и техно-

логични иновации, за да разработва непрекъснато висококачествени и достъпни стоки и бързо да отговаря на нуждите на различните страни. По-важното е, че продължаващото разширяване на отварянето на пазара на Китай и насърчаването на балансирано търговско развитие непрекъснато освобождават дивиденти от огромния му пазар, носейки широки възможности на света и превръщайки го в широко приветстван „суперкупувач“.

Китай се стреми не само да бъде „световната фабрика“, но и да бъде „световен пазар“. Развитието на Китай носи на света възможности без натиск. Тъй като Китай и светът се ангажират все по-тясно в двустранен обмен, различните заблуди, разпространявани от Запада, се разпадат сами и хората придобиват по-дълбоко разбиране за възможностите, предоставяни от Китай. Както отбелязва Марк Леонард, директор на Европейския съвет по външни отношения, хората признават бързо развиващите се технологични постижения на Китай и китайските потребителски стоки. „Страна, която предоставя реални решения на проблемите на хората и създава повече възможности за просперитет, ще спечели уважение от хората“, категоричен е експертът.

Петгодишният план на Макао е нова страница в успешната практика „една държава, две системи“

Икономическият просперитет, социалната стабилност и все по-тесните връзки на Макао със света го превръщат в пример за успешното прилагане на политиката „една държава, две системи“.

На 18 август беше публикуван третият петгодишен план за икономическото и социалното развитие на Макао за периода 2026 – 2030 г., който определя общата рамка и планира развитието на специалния административен район през следващия етап.

Според обществените оценки планът е поредната важна стъпка в успешната практика на политиката „една държава, две системи“ с макаоска специфика и има знаково значение за насърчаването на висококачественото развитие на района.

Планът определя 35 основни показателя за икономическото и со-

циалното развитие, 68 специални раздела и 310 ключови задачи. Той се отличава с практическа и амбициозна насоченост, ясно определени приоритети, прецизни цели и

ефективни мерки, както и със силна целенасоченост и практическа приложимост.

Главният управител на Макао Сам Хоуфай заяви, че планът е път-

на карта и програма за действие за навлизането на Макао в нов етап на висококачествено развитие.

Правителството на района ще продължи да работи за реализиране на визиите „Макао на върховенството на закона“, „динамично Макао“, „културно Макао“ и „щастливо Макао“, разширявайки и задълбочавайки висококачественото развитие на практиката, основана на политиката „една държава, две системи“, отчитаща местните особености.

През следващите пет години Макао ще засили сътрудничеството в различни области със страните от инициативата „Един пояс, един път“, както и с португалоговорящите и испаноговорящите държави и ще се превърне във важен плацдарм за високото ниво на отваряне на Китай към света и във важен прозорец за обмен и взаимно обогатяване между китайската и западната цивилизации.

Инвестициите в китайския железопътен сектор нарастват

Китай отбелязва стабилен напредък по редица ключови железопътни проекти, като инвестициите в железопътното строителство продължиха да нарастват през 2026 г., което оказва забележим стимулиращ ефект и даде нов тласък на регионалното икономическо и социално развитие, съобщиха националният железопътен оператор.

Инвестициите в дълготрайни активи в железопътния сектор възлизат на 440,6 милиарда юана (около 64,92 милиарда щатски долара) през първите седем месеца на годината, което

представлява ръст от 1,8 % в сравнение със същия период на миналата година.

Сред последните проекти са откриването на гара „Фошан“ по високоскоростната железопътна линия Гуанджоу – Джандзян в южната китайска провинция Гуандун, както и изпитването на цялата линия по високоскоростната железопътна линия Сиан – Анкан в северозападната част на Китай, наред с други.

Компанията заяви, че ще продължи да развива големи железопътни проекти и да подобрява качеството и ефективността на инвестициите в железопътния сектор, за да подкрепи

висококачественото развитие на Китай.

Китай е изградил най-голямата мрежа от високоскоростни железопътни линии в света. Към края на 2025 г. общата дължина на експлоатираните железопътни линии в страната е достигнала 165 000 км, включително над 50 000 км високоскоростни линии.

Компанията отбелязва, че се очаква общата дължина на действащата железопътна мрежа в страната да достигне 180 000 км до 2030 г., включително около 60 000 км високоскоростни линии.

Железопътният транспорт в Китай е обслужил рекордните 2,8 млрд. пътни-

чески пътувания през първите седем месеца на 2026 г. По данни на Китайската държавна железопътна корпорация броят на пътуванията е нараснал с 4,1 % спрямо същия период на миналата година.

Между януари и юли железопътната мрежа на страната е обслужвала средно по 11 462 пътнически влака

дневно, което е с 5,2 % повече на годишна база. На фона на политиката на Китай за безвизов транзит, през периода се е увеличил значително и международният железопътен транспорт. Броят на пътуванията на чуждестранни граждани с влак е нараснал с 32,5 % спрямо същия период на 2025 година.

КНБ засилва финансовата подкрепа за ключови икономически области

Китай ще засили финансовата подкрепа за ключови области, включително разширяване на вътрешното търсене, насърчаване на технологичните иновации и подкрепа за малките и микропредприятията, става ясно от доклад за паричната политика за второто тримесечие на 2026 г., публикуван от Китайската народна банка.

Китайската народна банка (КНБ) също така ще продължи да оптимизира структурните инструменти на паричната политика

и да подобрява структурата на финансирането.

Към края на юни темповете на растеж на кредитите за секторите на технологиите, зелените технологии, инклузивното финансиране, грижите за възрастни хора и цифровата икономика надхвърлиха темпа на растеж на общия обем на кредитите, се посочва в доклада.

Търсенето и предлагането на валутния пазар остават като цяло балансирани, докато обменният курс на юана се запазва до голяма степен на стабилно ниво.

Народната банка допъл-

ва, че ще продължи да прилага паричната политика на подкрепа и да коригира интензивността, темпото и времето на прилагането ѝ в зависимост от вътрешните и международните икономически и финансови условия, както и от операциите на финансовите пазари.

Банката също така ще полага усилия да предпазва икономиката от прекомерни колебания на валутния курс, да поддържа стабилното функциониране на финансовите пазари и решително да предотвратява системните финансови рискове.

Производителите на чипове отчитат рекордни приходи

Два от водещите китайски производители на чипове отчетоха рекордни приходи през второто тримесечие на 2026 г., стимулирани от нарастващото търсене на полупроводници, свързани с изкуствения интелект. SMIC отчете приходи от 3,006 млрд. долара за второто тримесечие на 2026 г., което е ръст от 36,1 % на годишна база и е първият случай, в който компанията преминава границата от 3 млрд. долара за едно тримесечие. Нетната печалба, отнесена към акционерите, е нараснала с 261,7 % до 479 млн. долара. Ръководството на SMIC посочи силното търсене на чипове, поддържащи системи за изкуствен интелект, като основен двигател на растежа. Компанията очаква търсенето на тези компоненти да се увеличи с около 40 % и планира да повиши цените на производството на пластини през третото тримесечие.

Другият голям производител – Hua Hong Semiconductor също отчете рекордни резултати. Прихо-

дите му са достигнали 717,5 млн. долара, с 26,8 % повече спрямо година по-рано, а нетната печалба е скочила с 385,9 % до 38,6 млн. долара.

Анализатори отбелязват, че освен ръста на продажбите и цените, двете компании се възползват от по-високи маржове и почти пълно използване на производствените си мощности. Натоварването на SMIC е достигнало близо 94 %, а това на Hua Hong – около 103 %, над средното за водещите световни производители.

Системите с изкуствен интелект изискват голям брой допълнителни чипове – за управление на хранването, интерфейси, памет и други функции. Голяма част от тях се произвеждат по зрели технологични процеси от 28 нанометра и повече, които са сред основните специализации на китайските компании.

На този фон анализаторите очакват подемот, свързан с изкуствения интелект, да продължи да подкрепя китайската полупроводникова индустрия и през втората половина на 2026 г.

Кредитирането за малкия бизнес в Китай достигна 38,9 трлн. юана

Кредитите за малките и микропредприятията в Китай са запазили стабилния си ръст през второто тримесечие, показват данни на Държавната администрация за финансово регулиране, публикувани на 14 август. Към края тримесечието обемът на предоставените преференциални кредити е достигнал 38,9 трилиона юана (5,73 трилиона щатски долара), което е увеличение от 8 %.

Размерът на преференциалните кредити, свързани със селското стопанство, е достигнал 15 трилиона юана, нараствайки със 7,5 % спрямо предходната година.

Данните показват още, че към края на второто тримесечие китайските банки са разполагали с активи в юани и чуждестранна валута на обща стойност 498 трилиона юана, което е ръст от 6,6 % на годишна база. Общите активи на застрахователните компании са достигнали

43,9 трилиона юана, или с 6,2 % повече спрямо началото на годината.

Търговските банки са запазили стабилни буфери срещу рискове. Коефициентът на покритие за необслужвани кредити е бил 202,87 % в края на второто тримесечие. Коефициентът на капиталова адекватност на търговските банки, без клоновете на чуждестранни банки, е възлизал на 15,26 %.

Китай насърчава задълбочаването на глобалното управление на изкуствения интелект

Когато изкуственият интелект развие способността да „мисли“, как човечеството ще може да гарантира сигурността на алгоритмите, да се справя с етичните предизвикателства и да преодолява цифровото разделение? Peoples'Daily online публикува статия, в която хвърля светлина върху отговорите на тези въпроси и принципите, които са ръководещи за успешното развитие на китайските технологии и модели за изкуствен.

Солидна основа за управление се изгражда чрез реална сила и институционални механизми.

При откриването на Световната конференция за изкуствен интелект през 2026 г. и Конференцията на високо ниво за глобално управление на изкуствения интелект президентът Си Дзинпин заяви: „От съществено значение е човешкият интелект и международният консенсус непрекъснато да насочват развитието на ИИ към превръщането му в истински и мощен актив за подобряване на човешкото благосъстояние и напредък на човешката цивилизация“.

Китай всестранично насърчава глобалното управление на ИИ, като укрепва собствената си технологична база, следва отворени и съвместни инициативи за управление и развива практическо сътрудничество.

Увереността на Китай в ролята му в глобалното управление се обуславя от нарастващите кумулативни възможности на страната в областта на изкуствения интелект. Днес Китай държи най-голямото портфолио от патенти в света в областта на ИИ. Стойността на тази ключова индустрия надхвърля 1 трилион юана, а броят на потребителите на генеративни услуги с изкуствен интелект е надхвърлил 600 милиона. Наскоро китайският мащабен езиков модел Kimi K3 с 2,8 трилиона параметъра беше отворен за глобален достъп,

демонстрирайки готовността на Китай да споделя технологии. Въпреки външните технологични ограничения, страната се фокусира върху вътрешните иновации и твърдо запазва водещата си позиция в критични области, включително компютърните чипове.

В Китай изкуственият интелект е дълбоко интегриран в хиляди индустрии. Например концепцията за „фабрика за интелигентни агенти“ позволява на изкуствения интелект да участва директно в производствените решения, докато „интелигентните медицински асистенти“ значително подобряват ефективността на първичната здравна помощ. Редица компании бързо пускат на

пазара смартфони от следващо поколение, интелигентни роботи и интелигентни очила. Широката гама от продукти и разнообразните сценарии на приложение създават благоприятна среда за ефективно внедряване на тези технологии.

Същевременно Китай активно разработва регулаторна и етична рамка, която е в съответствие с еволюцията на ИИ. С публикуването на „Рамка за сигурно управление на изкуствения интелект“ изискванията за сигурност са интегрирани във всички етапи – от разработването на модела до внедряването и практическото използване – като се гарантира контролируемостта и сигурността на технологиите.

Изкуственият интелект като обществено благо, обслужващо човечеството.

Въпросът дали ИИ е инструмент за монополна власт и стратегическо господство или обществено благо за цялото човечество има ясен и недвусмислен отговор за Китай: хората трябва да останат в центъра, а технологичното развитие трябва да се стреми към високи постижения и етика.

Следвайки този подход, Китай се превърна в един от най-активните доставчици на отворени мащабни модели в света. Общият брой изтегляния на китайски отворени модели на ИИ в световен мащаб надхвърли 10 милиарда и благодарение на високата си производителност и ниска цена, те се превръщат в предпочитан инструмент.

В областта на управлението на риска Китай въведе редица международни инициативи: Глобалната инициатива за управление на ИИ, Плана за действие за глобално управление на ИИ и Плана за действие за международно етично управление на ИИ. Тези документи целят да обединят усилията на държавите за съвместно предотвратяване на рискове и подобряване на безопасността и справедливостта на тези технологии.

Технологиите с ИИ от Китай вдъхват нова енергия в диалога между глобалните култури. Например Зимните олимпийски игри през 2026 г. в Милано и Кортина д'Ампеццо, базирани на модела Qwen, създадоха първия официален мащабен езиков модел в историята на Олимпийските игри, който се използваше едновременно както за професионална поддръжка на състезанията, така и за зрителите. Заедно с малайзийски компании китайските предприятия изграждат Многоезичен център за превод на ИИ за страните от АСЕАН – той поддържа над 130 езика и може да превежда филмово и телевизионно съдържание за 30 минути.

Практически стъпки за преодоляване на „цифровото и интелектуалното разделение“

Ползите от технологиите не трябва да бъдат привилегия на ограничен брой държави. Днес приблизително една трета от населението на света все още няма достъп до интернет, а капацитетът на централите за данни в Африка е по-малко от 1 %.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Големите сили са отговорни за използването на ИИ в полза на човечеството

През май тази година по време на посещението на президента на САЩ Доналд Тръмп в Китай, ръководителите на двете страни Си Дзинпин и Доналд Тръмп се споразумяха за организиране на междуправителствен диалог за изкуствения интелект. Напоследък обаче отделни американски агенции, компании и политически фигури очернят китайската индустрия за изкуствен интелект, създават фалшиви наративи и издигат бариери пред сътрудничеството. Анкетирания експерти обаче отбелязват, че изкуственият интелект е общо достояние на цялото човечество, а съвместните усилия на Китай и САЩ за развитие и регулиране на изкуствения интелект са отговорност на великите сили, насочени към прилагане на споразуменията на лидерите и обслужване на благосъстоянието на всички хора на планетата.

Китай държи най-големия брой патенти в света в областта на изкуствения интелект. Обемът на основната индустрия за изкуствен интелект в стойностно изражение надхвърля 1,2 трилиона юана. Китай се превърна в най-важния двигател на глобалната интелектуална трансформация. Броят на китайските предприятия за изкуствен интелект не след дълго ще надхвърли 6000.

В началото на май американски журналисти разкриха, че организацията с нестопанска цел Build American AI тайно плаща на блогъри, за да дискредитира целенасочено китайския изкуствен интелект в социалните медии. Те твърдяха, че китайският изкуствен интелект заплашва националната сигурност, поверителността на данните и заетостта на САЩ. По този повод експертът от университета „Тондзи“ Лу Чуанин отбелязва, че това е инструмент

за популяризиране на американската концепция за „разкъсване на вериги“, насочена към подкопаване на сътрудничеството между американски и китайски компании и предотвратяване на навлизането на китайски предприятия на световния пазар.

Председателят на КНР Си Дзинпин отбелязва, че изкуственият интелект трябва да бъде международно обществено благо за цялото човечество. Китай е готов да си сътрудничи широко с всички страни, така че плодовете на интелигентните технологии да са от полза за народите на всички държави.

Китай преминава от ролята на активен участник към ролята на ключов играч и лидер в разработването на решения, като непоколебимо се придържа към принципите на откритост, приобщаване и всеобща полза.

Renmin Zhibao online (със съкращения)

Островите на раздора

Ще доведе ли посещението на Путин на Курилските острови до сближаване между Япония и Украйна

Япония обмисля докде да стигне с ответните мерки след посещението на Владимир Путин на спорния остров Итуруп миналата седмица. Експертите са разделени по въпроса дали по-решителни стъпки биха могли да окажат значително влияние върху Москва.

Някои наблюдатели призовават Япония да отзове посланика си, да наложи допълнителни санкции и да задълбочи сътрудничеството с Украйна, за да демонстрира, че Токио няма да се поддаде на натиск. Други отбелязват, че Япония има малко останали икономически лостове – двустранните връзки вече са отслабени, а страната е зависима от руския природен газ.

Миналия четвъртък Владимир Путин посети за първи път един от четирите спорни острова, които Токио нарича Северни територии, а Москва – Южни Курилски острови.

Японските медии съобщиха, че в петък висши служители на Министерството на външните работи са обсъдили възможни ответни мерки, включително затягане на санкциите и временно отзоваване на посланика.

Във вторник японският посланик в Москва Акира Мута беше извикан в руското външно министерство, след като Токио протестира срещу посещението на руския лидер на острова. По време на срещата руският заместник-министър на външните работи Михаил Галузин предупреди, че Москва си запазва „правото да предприеме подходящи контрамерки“ срещу Япония, предвид продължаващата политика на санкции на Токио и подкрепата му за режима в Киев, според изявление на руското външно министерство.

Японското посолство в Москва съобщи, че по време на 20-минутен разговор с Михаил Галузин посланик Акира Мута е „надлежно очертал“ позицията на Токио.

Путин пристигна на остров Итуруп (известен в Япония като Еторуп), където посети завод за преработка на риба и се срещна с местни жители.

Японският премиер Санае Такаичи нарече посещението на Владимир Путин в Итуруп „изключително сериозно“ и „абсолютно неприемливо“. Миналия четвъртък тя предупреди, че инцидентът ще засили антируските настроения в японското общество и ще затрудни възстановяването на отношенията в средносрочен и дългосрочен план.

Същия ден министърът на външните работи Тошимицу Мотеги призова руския посланик Николай Ноздрев да подаде официален протест, като ясно заяви, че Токио счита островите за неразделна част от японската територия, както исторически, така и съгласно международното право.

Във вторник руското външно министерство съобщи, че Михаил Галузин е „изразил силен протест“ пред Акира Мута относно „антируските“ изявления на Санае Такаичи и Тошимицу Мотеги.

Отбелязвайки, че Южните Курилски острови са били отстъпени на Русия след Втората световна война, министерството подчерта: „Всякакви опити от японската страна пряко или косвено да постави под въпрос тази очевидна реалност са абсолютно неприемливи и незаконни.“

По-близо до Киев?

Освен отзоваването на посланика и налагането на допълнителни санкции, Япония би могла да отговори чрез задълбочаване на сътрудничеството с Украйна, според Джеймс Браун, професор по международни отношения в кампуса на университета „Темпъл“ в Токио, специализиран в руските въпроси. Премиерът Санае Такаичи все още не се е срещнал лично с Володимир Зеленски, въпреки че и двамата лидери присъстваха на срещата на върха на G-7 във Франция през юни тази година.

„Лична среща, особено ако включва посещението на Санае Такаичи в Киев, би била ясен сигнал, че Япония няма да позволи да бъде сплашена да промени курса си във външната политика“, каза Джеймс Браун, добавяйки, че Владимир Путин е посетил Итуруп точно в момент, когато Япония предпазливо е проучвала възможността за възобновяване на контактите с Русия.

По-конкретно, делегация от японското Министерство на икономиката, търговията и промишлеността е изпратена в Москва през май, а студентският обмен е възобновен през юли с подкрепата на външните министерства на двете страни.

„Това предпазливо сближаване, което вече беше противоречиво, сега вероятно ще бъде обърнато“, отбеляза Джеймс Браун.

Митито Цуруока, професор във Факултета по политически науки в университета „Кейо“, смята, че Токио трябва преди всичко да демонстрира на Русия, че не може да бъде принуждаван да промени политиката си.

„Увеличаването на подкрепата за Украйна би могло да бъде възможен отговор, въпреки че остава неясно дали премиерът Такаичи е заинтересован от това“, отбеляза той.

Митито Цуруока смята, че японското правителство е разделено по въпроса как да изгражда отношения с Русия.

„Различните заинтересовани страни имат различни разбирания за Русия, виждат различни нейни аспекти и оценяват значението им за Япония по различен начин“, добави той. Докато Министерството на икономиката разглежда северния си съсед като важен енергиен източник – особено предвид последните събития в Ормузкия проток – Министерството на отбраната, според Мичито Цуруока, е все по-загрижено за задълбочаващите се връзки на Русия с Китай и Северна Корея, както и за нарастващата активност на руските военни сили близо до Япония.

„Необходимо е да се развие нов консенсус“, подчерта експертът.

Ормузкия проток е почти на-

Руският президент Владимир Путин наблюдава учения на Тихоокеанския флот. В рамките на визитата в руския Далечен изток той посети и курилския остров Итуруп

пълно затворен, откакто САЩ и Израел започнаха война срещу Иран в края на февруари. Преди конфликта Япония получаваше над 90 процента от суровия си петрол и част от втечнения си природен газ (ВПГ) през пролива.

Миналия месец Министерството на отбраната на Япония съобщи, че руски военен разузнавателен самолет Ил-20 е нарушил въздушното му пространство над спорните острови. По-малко от две седмици по-късно Русия проведе мащабни военноморски учения близо, включително стрелби с участие на 60 кораба и 13 000 войници.

„Няма икономически лостове“

Артьом Лукин, професор в Далекотоизточния федерален университет във Владивосток, се съмнява, че Япония е способна да наложи каквито и да било значителни икономически санкции срещу Москва в отговор на посещението на Владимир Путин на остров Итуруп.

„Руско-японските икономически връзки вече са сведени до абсолютния минимум поради конфликта в Украйна“, отбеляза той, обяснявайки, че двустранната търговия в момента е ограничена предимно до доставки на руски втечен природен газ и морски дарове, както и до внос на автомобили, произведени в Япония.

„Япония не е в състояние да се откаже от вноса на втечен природен газ от руския остров Сахалин, тъй като намирането на жизнеспособни алтернативи е трудно, особено на фона на продължаващата криза в Близкия изток“, каза Артьом Лукин.

Според него няма алтернативи и на някои руски морски деликатеси. „За японците изключителните морски дарове са много по-важни от Украйна и Курилските острови взети заедно“, добави Лукин.

Ако Япония наложи забрана за износ на автомобили за Русия, руснаците вероятно просто ще преминат към покупки от Китай и Южна Корея, смята експертът.

„Накратко, Япония няма икономически лостове за влияние върху Русия“, заключи Лукин. Според него, основният отговор на Токио ще бъде „риторичен“.

Двустранната търговия на Япония с Русия миналата година възлиза на приблизително 8 милиарда долара, докато търговията с Китай достига приблизително 300 милиарда долара. През същия период

доставките на руски втечен природен газ (LNG) за Япония са се увеличили с два процента в сравнение с нивата от 2024 г., достигайки приблизително 5,8 милиона тона – приблизително девет процента от общия годишен внос на LNG в страната.

За сравнение, според Ройтерс, Япония внася приблизително 11 процента от втечнения си природен газ от Близкия изток. Артьом Лукин смята, че Япония би могла „теоретично“ да увеличи военната си активност близо до Русия, но е малко вероятно да го направи, тъй като се нуждае от тези ресурси, за да отговори на предизвикателството от Китай.

В последната си Бяла книга за отбраната, публикувана по-рано този месец, Токио потвърди и затвърди позицията си, че бързото и непрозрачно военно разширяване на Китай представлява „основното стратегическо предизвикателство“ за Япония.

Според Артьом Лукин, Санае Такаичи е използвала посещението на Владимир Путин, за да постигне лесна победа в очите на своята радикално националистическа аудитория. Той отбеляза, че Москва винаги е заявявала ясно, че суверенитетът ѝ над Итуруп и Кунашир – по-големият от спорните острови – не подлежи на договаряне.

„Русия беше готова да преговаря само за двата по-малки острова – Шикотан и Хабомай“, каза той. „Такаичи не е наивна. Мисля, че тя разбира отлично, че Русия никога няма да върне Итуруп на Япония.“ Двустранните отношения, които вече са в застои, биха могли да се влошат допълнително, според Джеймс Браун, позовавайки се на опасенията на Япония относно потенциалния трансфер на военни технологии от Русия на Северна Корея в замяна на помощта на Пхенян в конфликта в Украйна.

„Ако Русия увеличи тази подкрепа, като значително засили ракетните и ядрените способности на Северна Корея, това ще доведе до още по-голямо напрежение между Токио и Москва“, каза Браун.

Анализаторите отбелязват, че Токио се опасява, че трансферът на руски технологии ще ускори развитието на ядрени, балистични и хиперзвукови програми на Северна Корея, застрашвайки регионалния баланс на сигурност.

Мария Сноу,
South China Morning Post
Заглавието е на редакцията

Исторически паметници на Дънфън

Легендата за центъра на небето и земята

Град Дънфън, провинция Хънан, се намира в подножието на свещената планина Соншан. Той е място, където повече от две хилядолетия са се наслаждали религиозни вярвания, императорски ритуали, астрономически наблюдения, образование и архитектура.

През 2010 г. комплексът „Исторически паметници на Дънфън в „Центъра на небето и земята“ е включен в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО.

Името на обекта звучи почти като философска формула – „центърът на небето и земята“. За древните китайци това не било просто поетично определение. Град Дънфън и районът около Соншан били свързани с представата, че именно тук се намира особено благоприятна точка за наблюдение на небесните тела и за определяне на отношенията между небето, земята и човека.

От тази идея постепенно се ражда цял културен пейзаж, в който храмове, ритуални порти, академии и астрономически съоръжения изглеждат като различни части на една и съща система.

Храмът „Джонюе“

Соншан се издига на около 1500 метра и заема особено място сред свещените планини на Китай. Нейните два основни върха Тайши и Шаоши оформят естествения декор на Дънфън. Планината не е просто фон на историческите паметници. Тя е причината те да се появят именно тук. В продължение на векове императорите възприемали Соншан като свещено място и чрез ритуалите в нейното подножие те демонстрирали не само

Общ план на храма „Джонюе“

ставите за Космоса с практическите знания. Астрономията не била абстрактна наука, отделена от държавата и религията. Определянето на времето, календара и движението на небесните тела имало пряко значение за земния ред, селскостопанския цикъл и ритуалите на владетеля.

Така понятието за „център“ придобива още едно измерение. Да се намираш в центъра на небето и земята, означавало не само да заемаш географско положение, но и да бъдеш в точката, от която светът може да бъде

страна, превръща Соншан в едно от най-разпознаваемите места, свързани с китайския будизъм. В неговата близост се намира и известната „гора“ от пагоди – множество каменни и тухлени погребални паметници, издигани в чест на видни монаси.

Тъкмо тук се вижда колко различен е Дънфън от обикновен храмов комплекс. Неговата стойност не се изчерпва с отделна забележителна сграда. ЮНЕСКО разглежда мястото като културен пейзаж, в който отделните паметници придобиват значение чрез връзката

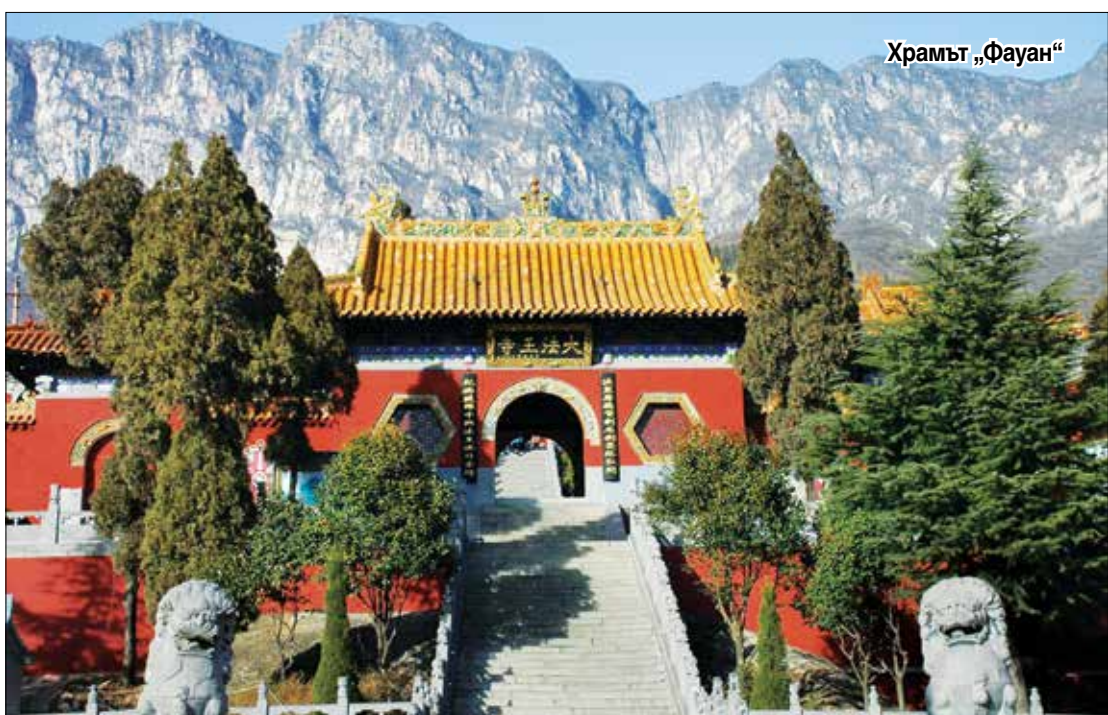
Слънчевата платформа Джоугон

религиозна почит, но и легитимността на собствената си власт. Свещената география подкрепяла представата за правилния земен ред, а императорът, като посредник между небето и човешкия свят, имал особено място в него. Затова районът около Соншан се превърнал в пространство, в което религиозният ритуал, държавната власт и познанието за природата се преплитали.

Следите от този дълъг процес са разпръснати в сравнително компактна територия. Обектът на световното наследство обхваща осем групи от сгради и исторически места, разположени около Дънфън, сред които храмове, древни ритуални

порти, образователни институции и астрономически съоръжения. Те са създавани в продължение на девет династии и по този начин представляват своеобразен архитектурен разказ за развитието на китайската цивилизация.

Сред най-старите свидетели на тази история са трите каменни порти Хан Цюе. Те са свързани с ритуалната архитектура от династия Хан (206 г. пр. н. е. – 220 г. сл. н. е.) и са сред най-ранните запазени държавни религиозни съоръжения в Китай. Върху тях камъкът носи следи от свят, в който изображенията, надписите и архитектурната форма са били част от един и същ език

Храмът „Фауан“

на властта и вярата. Само то им оцеляване е изключително важно, защото показва как още в ранната имперска епоха архитектурата е служела за оформяне на свещено и политически значимо пространство.

Но Дънфън е и място, където китайците наблюдавали небето.

Слънчевата платформа Джоугон и Обсерваторията Динфън показват колко тясно били свързани пред-

измерван и подреждан.

Друг важен пласт от наследството е религиозният.

В района се срещат паметници, свързани с даоизма и будизма, а свещената планина постепенно се превръща в пространство, където различни традиции могат да съществуват една до друга. Храмът Джонюе например е сред най-значимите даоистки паметници в комплекса. А храмът Шаолин, от своя

си с планината, ритуалите и историческите представи за центъра на света.

Важна част от този свят е и образованието.

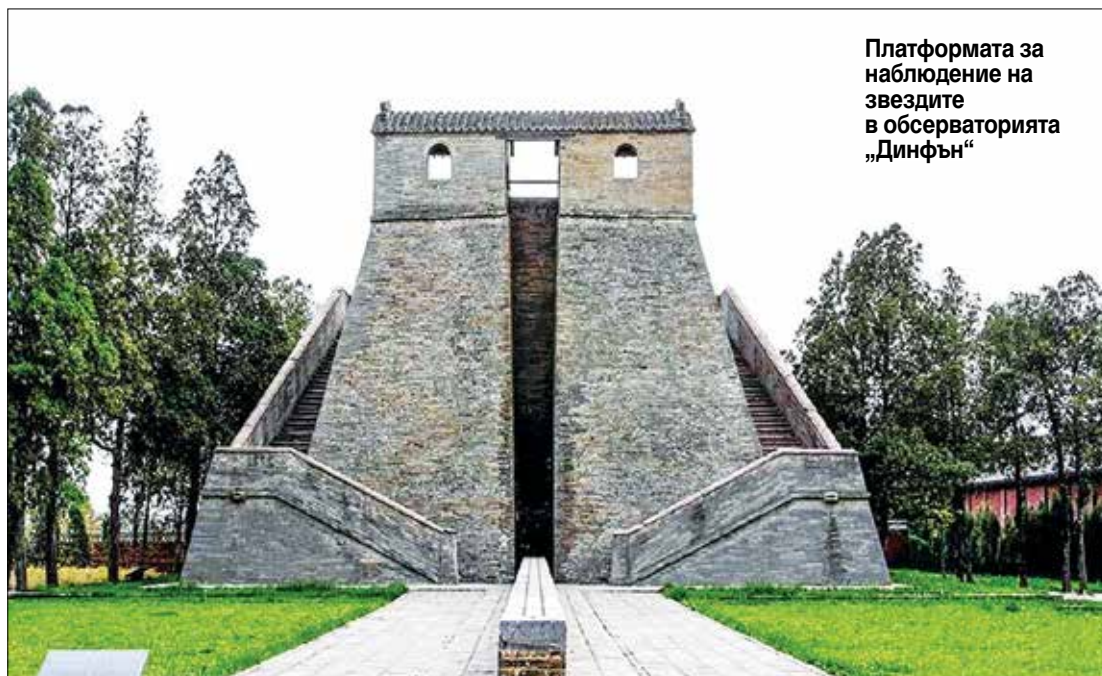
Академията „Сонян“ е свързана с дългата традиция на конфуцианското обучение и показва друга страна на Дънфън – тази на знанието и формирането на държавния елит. В традиционен Китай образованието не било просто личен път към успеха. То било част от

системата, чрез която държавата възпитавала чиновници, учени и морални авторитети. Затова присъствието на академия сред храмовете и астрономическите съоръжения допълва картината на едно общество, което търсело връзката между космическия ред, морала и управлението.

В продължение на около 1500 години императорското покровителство допринасяло за развитието на района. Владетелите посещавали Соншан, извършвали жертвоприношения и подкрепяли изграждането и възстановяването на храмове и други монументални сгради. Тези жестове имали двойно значение. От една страна, те били израз на религиозна

през планината, горите и естественият релеф са част от начина, по който древните хора са възприемали мястото. Свещеното не е било затворено зад стените на храмовете – то е обхващало целия пейзаж.

Това обяснява и защо ЮНЕСКО поставя особен акцент върху връзката между паметниците и тяхната природна среда. Вписването през 2010 г. е направено по критерии (iii) и (vi), свързани с изключителното свидетелство за дългогодишна културна традиция и с прякото отношение към идеи и вярвания с изключително значение за световната история. Обектът обхваща 8250 декара, а буферната зона е с площ над 34 380 декара.

Платформата за наблюдение на звездите в обсерваторията „Динфън“

Академията „Сонян“ и гигантските кипариси, засадени по времето на династията Хан

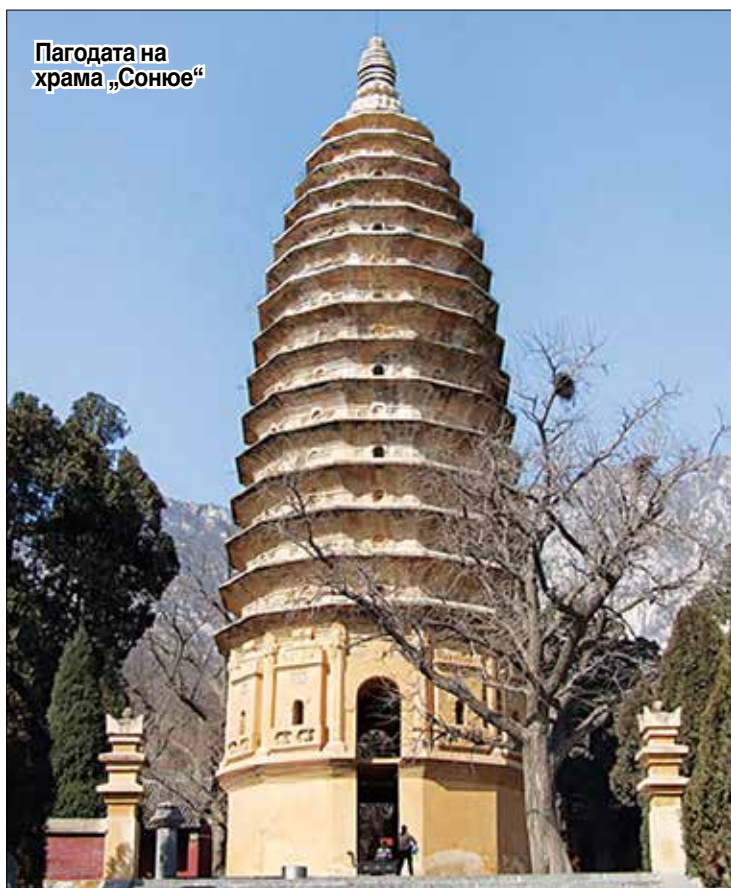
почит, а от друга – публично утвърждавали връзката между императорската власт и небесния ред. Именно тази продължителна традиция е в основата на изключителната културна стойност на Дънфън.

Особено любопитно е, че тази история не може да бъде разказана единствено чрез архитектурата. Планината е съществена част от нея. Ако храмовете бъдат извадени от естествена им среда, голяма част от смисъла им се губи. Погледът към Соншан, пътеките

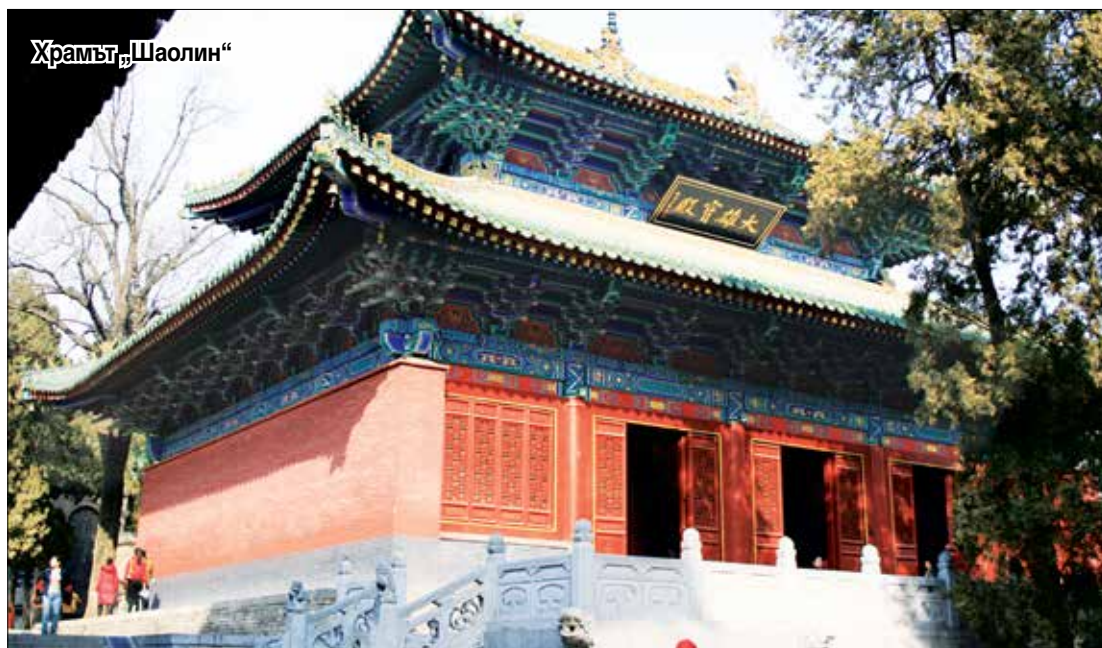
Академията „Сонян“

Пагодата на храма „Сонюе“

Храмът „Шаолин“

Дънфън е интересен и с това, че неговите паметници не принадлежат на една-единствена епоха. Вместо да представя застинала картина на Древен Китай, комплексът показва как едно и също свещено пространство

постепенно е било преосмисляно. Всяка следваща епоха оставяла своя отпечатък, но същевременно запазвала идеята за особения статут на Соншан. Така различните архитектурни пластовете се превръщат в своеобразен диалог между миналото и настоящето.

Това придава на мястото необичайна историческа дълбочина.

Една каменна порта може да принадлежи на много ранната имперска епоха, храмът до нея да е претърпял многократни възстановявания, а обсерваторията да разказва за съвсем друга фаза от развитието на китайската наука. И въпреки това всички те са свързани от една идея – че това пространство има особено отношение към небето, земята и човешкия ред.

Днес Дънфън вече не е центърът на империята, но продължава да бъде място, в което старите представи могат да бъдат прочетени в действителния пейзаж. Паметниците са запазили своите материали,

да предадат историческата си стойност.

Опазването на такова наследство обаче не означава просто да се поддържат стените на храмовете. Самата природна среда е част от историческия разказ и затова развитието на района трябва да бъде съобразено с нея. Паметниците са защитени чрез националното законодателство, а управлението се координира от институциите на градовете Джънджоу и Дънфън. Територията е включена и в Националния природен парк „Соншан“, за който са предвидени правила за опазване на природния пейзаж и контрол върху строителството.

В продължение на векове китайската цивилизация е търсела мястото, в което човекът може да разбере собственото си положение във Вселената. В Дънфън този стремеж е получил материална форма. Затова „центърът на небето и земята“ не трябва да се разбира единствено като древна географска представа. Това е идея за равновесие. Планината е природният център,

пространствена организация и религиозни връзки, макар много от сградите да са били възстановявани през различни периоди. ЮНЕСКО отбелязва, че отделните обекти запазват достатъчно от първоначалната си структура, за

храмът е духовният, обсерваторията – научният, а императорският ритуал – политическият. Всички тези значения се срещат в едно и също пространство.

Страницата подготви
Галия КРУМОВА

Лучен сок за кожата, косата и някои здравословни проблеми

Лукът е зеленчук, който присъства във всяка кухня. Той е основна съставка в редица рецепти – от сурови салати до варени, печени и пържени ястия. Въпреки че е способен да ни разплаче, сокът от този зеленчук от древни времена се използва като естествен лек от природата. Лукът е богат източник на съединението алицин, сяра, витамините А, В, С и Е, на мощни антиоксиданти и много други минерали и флавоноиди. Той ускорява метаболизма, намалява нивата на холестерола и риска от сърдечносъдови заболявания, подобрява кръвообращението, лекува инфекции на пикочните и храносмилателните пътища. Освен това притежава силни антимикробни и противовъзпалителни свойства. Сокът от лук действа много добре на кожата и косата.

Час преди да нанесете маската, масажирайте скалпа със зехтин. След това преди лягане поставете маската на засегнатите места, покрийте главата с кърпа или шапка за душ и оставете да действа до сутринта. Измийте с мек шампоан. Повтаряйте по два пъти на седмица.

За да се справите с неприятната миризма от лечебните маски, след като измийте с шампоан, изплакнете косата с вода, към която сте добавили лимонов сок, розова вода или есенциално масло от розмарин, лавандула или мента.

Как да си приготвим лучен сок

Всичко, от което се нуждаете, са няколко глави лук, сокоизстисквачка, търпение и умение да се справите със силната миризма и сълзенето на очите.

Изчистете корите на 2 – 3 средно големи глави лук. Измийте ги под течаща вода, след което ги подсушете с кърпа. Нарезете главите лук с остър нож на четвъртинки и ги сложете в сокоизстисквачката. Съхранявайте изцедения сок в стъклен съд.

Ако нямате сокоизстисквачка, може да настържете лука на ренде и да го изцедите през тензух.

Лучен сок за кожата

1. Подмладяваща маска

Смесете на гъста каша лъжица и половина (супена) лучен сок, 2 с. л. брашно от нахут, 1/2 ч. л. прясно мляко, щипка индийско орехче, 2 – 3 капки от любимото ви есенциално масло. Нанесете маската на изчистеното лице и изчакайте 15 – 20 минути, или докато изсъхне напълно. Потопете парче памук в прясно

мляко и изчистете с масажни движения.

Ако използвате този екфолиант два пъти на седмица, ще имате блестяща и гладка кожа.

2. Срещу акне

Смесете 1 с. л. лучен сок, 1/2 с. л. доматиен сок и 1/2 с. л. масло от нийм. Нанесете на лицето с парче памук. Измийте след 10 – 15 минути. Повтаряйте по два пъти на седмица. Тази маска изчиства порите и ограничава разпространението на акнето.

Внимание: Преди употреба трябва да проверите дали не сте алергични към доматения сок!

3. За млада кожа

Смесете 1 с. л. лучен сок, 1 с. л. кисело мляко и 2 – 3 капки от любимото ви есенциално масло. Нанесете на лицето и шията и масажирайте с кръгови движения в продължение на 5 – 10 минути. След това измийте. Повтаряйте през 2 – 3 дни за по-добър ефект. Сокът от лук е богат на фитонутриенти и антиоксиданти, които подхранват и изчистват кожата, а млечната киселина в киселото

мляко подсилва този ефект.

Лучен сок за косата

Известно е, че лученият сок ускорява растежа на косата само след няколко процедури. Той обаче може да се смеси и с други продукти за по-добър ефект.

1. Срещу косопад

Смесете 1/2 чаша прясно изцеден лучен сок и 1 с. л. мед. Нанесете на скалпа и масажирайте в продължение на 5 минути. Сложете шапка за душ и изчакайте около половин час или една нощ. Измийте с хладка вода и мек шампоан. Прилагайте по два пъти на седмица, за да държите под контрол косоппада.

2. За здрава коса

Смесете 1 с. л. лучен сок и 1/2 с. л. кокосово масло. Нанесете на скалпа и масажирайте около 5 минути. След това потопете мека кърпа в топла вода, изцедете я добре и увийте около главата. Изчакайте около половин час. Изплакнете с топла вода и мек шампоан. Повтаряйте процедурата 1 – 2 пъти седмично, за да подхраните косата. Тази маска подобрява и качеството

и структурата на косъма.

3. За по-бърз растеж

Смесете супена лъжица и половина прясно изцеден лучен сок и 1 с. л. бира. Нанесете на скалпа и масажирайте около 5 минути. След около половин час измийте с шампоан. За по-добър ефект правете маската по 2 – 3 пъти на седмица.

4. Срещу пърхот

Смесете супена лъжица и половина прясно изцеден лучен сок и 1 ч. л. прясно изцеден лимонов сок. Нанесете на скалпа с масажни движения. Изчакайте 15 – 20 минути и измийте с мек шампоан. Не използвайте сешоар, а оставете косата да изсъхне естествено. Прилагайте маската 2 – 3 пъти на седмица, за да се отървете от пърхота.

5. За блясък

Смесете супена лъжица и половина прясно изцеден лучен сок и 1 с. л. кисело мляко. Нанесете на косата. Изчакайте около 45 минути и измийте с шампоан. Повтаряйте по 2 пъти на седмица за по-добър ефект.

6. Срещу плешивост

Смесете 1 с. л. лучен сок с 1 скилидка счукан чесън.

Лучен сок при някои

здравословни проблеми

Сокът от лук може да помогне в лечението или да предпази от някои заболявания.

1. Болки в ушите

Потопете памучен тампон в лучен сок и капнете няколко капки в ухото, за да облекчите болката или шума. Повтаряйте по два пъти на ден, докато изчезнат симптомите.

2. При кашлица

Смесете 2 с. л. лучен сок и 2 с. л. мед. Приемайте по 1 ч. л. два пъти на ден – сутрин и вечер, в продължение на 3 – 4 дни. Тази смес ще ви избави и от най-упоритата кашлица и болки в гърлото.

3. За либидото

Смесете 1 с. л. лучен сок и 1 с. л. сок от джинджифил. Приемайте по 3 пъти на ден в продължение на един месец. Твърди се, че лукът повишава сексуалното желание.

Тибетските медицински танки привлякоха световно внимание на симпозиум в Сидзан

Неотдавна в автономния регион Сидзан в Югозападен Китай се откри международен симпозиум, чиято цел е да хвърли светлина върху нарастващия световен интерес към традиционната тибетска медицина и нейните визуални илюстрации, наричани върху танки.

Проведен в регионалната столица Лхаса, Вторият международен академичен симпозиум на тема „Четири трактата за тибетската медицина и тибетските медицински танки“ събра повече от 200 експерти много страни, включително от Великобритания, Германия, Австрия, Монголия и Непал.

Дискусиите бяха съсредоточени върху историческата еволюция на класическите трактати, иконографската интерпретация на тибетските медицински танки и пътищата за съвременно клинично приложение и международно сътрудничество.

На симпозиума беше открит изследователски център за тибетски медицински танки.

Написан между 8-и и 12-и век, „Четири трактата за тибетската медицина“ е най-влиятелният основополагащ труд в традиционната тибетска медицина. Той е вписан в Регистъра на ЮНЕСКО „Памет на света“ през 2023 г.

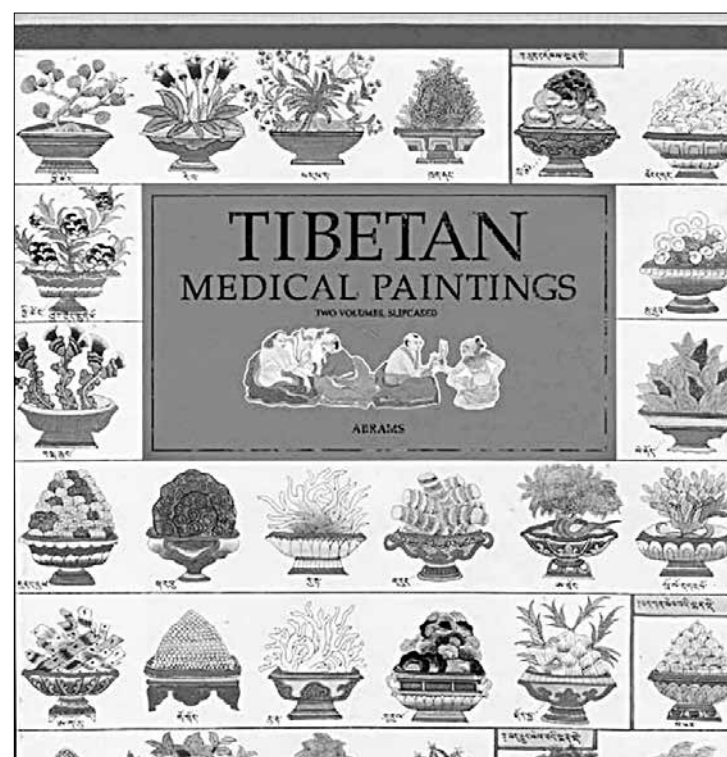
Въз основата на този труд 80-свитъчните тибет-

ски медицински танки служат като визуално допълнение към обучението, обхващайки диагностика, фармакология, превантивни грижи и медицинска етика.

Медицинските танки бяха добавени към националния списък на документалното наследство на Китай също през 2023 г.

Автономният регион Сидзан е формулирал и внедрил серия от политики за популяризиране на тибетската медицина и насърчаване на иновациите.

Според правителствена Бяла книга, публикувана миналата година, регионът има 51 публични институции за тибетска медицина, в които работят 5287 специалисти и които разполагат с 3260 легла.

Илюстрации към трактата „Син берил“ на Сангье Гямцо (1653 – 1705)

Шанхай се утвърждава като „град на киното“

Преди три години, по време на Международния филмов фестивал в Шанхай, градът представи тригодишен план за превръщането си в „град на киното“. Тази година е финалната от изпълнението му. От първоначалната визия до реалните резултати, от развитието на филмовата индустрия до превръщането на киното в част от всекидневието на града, през последните три години Шанхай последователно работи за постигането на тази цел.

Градът развива активно създаването на филмово съдържание, услуги за снимачни екипи и подготовка на кадри, като насърчава все по-тясното взаимодействие между филмовата индустрия и градската култура. Резултатите са видими както в развитието на индустрията, така и в обогатяването на културния живот и възможностите за достъп до кино за широката публика.

С развитието на филмовата индустрия и киносалоните в Шанхай претърпяха поредица от промени, които оставят значима следа в над 100-годишната история на киното. През 1908 г. е открит „Хункоу Дашъюен“, смятан за първия киносалон в Китай. През последните три години Шанхай активно

насърчава модернизирането на кината, които постепенно надхвърлят традиционната си функция само да прожектират филми и се развиват в посока на тематични, многофункционални и ориентирани към преживяването пространства.

В момента в града работят 386 киносалона, а големите кинооператори активно експериментират с различни модели, съобразени с интересите на публиката.

През 2025 г. Шанхайският институт за изследване на филмовото развитие организира първия в Китай „Ден на киното с изкуствен интелект“, който събра творци, представители на онлайн платформи и експерти за обсъждане на бъдещето на индустрията в условията на технологични промени. Същата година създаването на филми във виртуалната

реалност беше включено в обхвата на подкрепата от градския културен фонд. През 2026 г. Шанхай разработи и публикува първия в Китай отраслов стандарт за кина с виртуална реалност, с който се цели да се насърчи устойчивото развитие на този нов тип кино.

Под мотото „град на киното“ Шанхай развива поредица от инициативи и брандове като „Лъюин Шанхай“, „Премиера в Шанхай“, „Филмов фестивал всяка седмица“ и „Шанхайски фестивал за киномани“, с които киното постепенно излиза извън залите и се превръща в част от градския живот. Ваучерите за кино „Лъюин Шанхай“, раздавани в продължение на три поредни години,

са привлекли общо над 5 милиона посещения, превръщайки ходенето на кино в предпочитан начин за използване на свободното време за много жители на града.

Благодарение на платформата „Премиера в Шанхай“ през 2025 г. в града са проведени над 300 премиери и срещи с кинотворци, които съкращават дистанцията между зрителите и създателите.

В рамките на инициативата „Филмов фестивал всяка седмица“ са представени над 60 специално подбрани програми, включително творби на големи режисьори, които привличат постоянен интерес. По време на тазгодишния Международен филмов фестивал

в Шанхай в различни части на града едновременно се провеждаха фестивали за киномани, филмови карнавали, тематични пазари и други събития.

Подкрепата от страна на градските власти създава благоприятни условия за иновации в индустрията и развитие на нови таланти. През 2025 г. Шанхай стана първият град в Китай, който актуализира правилата за управление на специалните фондове за кино, разширявайки обхвата на подкрепата и удължавайки периода на финансиране. Така бяха създадени по-добри условия за филмовото творчество, развитието на нови форми на кино и подпомагането на млади и перспективни таланти.

China Cool привлича международните туристи по повече от един начин

Дойдох при природния климатик. Така реагира испански турист, посетил тази година провинция Юннан в югозападната част на Китай.

Преди да пристигне, той е преживял температури от около 40 градуса по Целзий, но когато самолетът му кацнал в Кунмин и той излязъл на прохладния бриз, облекчението било незабавно. Пътуването му в търсене на по-хладно време се оказва напълно оправдано.

Това лято, докато вълни от жегата обхващаха много части на света, все повече чуждестранни туристи се отправят към Китай, за да избягат от жегата.

В места като Джандзядзие в провинция Хунан, Централен Китай, където планинският пейзаж създава естествен охлаждащ ефект, и във водния град в „Дзяннан“ – живописния регион на юг от река Яндзъ, където посетителите могат да се насладят на по-бавния ритъм на живот край каналите, прохладното време се превърна в част от самото туристическо преживяване. Местните специалитети и продукти, които помагат на хората да се справят с жегата, допринасят за привлекателността на тези места.

Но „cool“ в China Cool означава нещо повече от прохладно времето.

То произтича и от разнообразието от преживявания, които се предлагат на посетителите. Те могат да послушат камбаните на древен храм призори, да се научат на традиционни занаяти от майстори, да пътуват с високоскоростен влак до друг град или просто да поръчат вечеря късно през нощта с няколко докосвания на смартфона си. Такива всекидневни преживявания представят Китай като място, където традицията, удобството и съвременният живот съжителстват.

Това усещане за cool е още по-забележително, когато става дума за технологии. Посетителите могат да разгледат „умни“ фабрики, да изпробват очила с изкуствен интелект с превод в реално време, да взаимодействат с роботи и да пътуват с автономни превозни средства. За много посетители тези преживявания предлагат поглед към високотехнологичното бъдеще на Китай и придават ново измерение на образа на страната, излизащо извън рамките на традиционните й

забележителности.

Нарастващият брой на международните посетители се дължи и на усилията на Китай да направи пътуването по-удобно. Според Националната имиграционна администрация през първата половина на 2026 г. Китай е посрещнал 22,91 милиона чуждестранни посетители, което представлява ръст от 20,4 % в сравнение със същия период на предходната година. Безвизовите влизания съставляват 77,7 % от този общ брой.

С нарастването на броя на посетителите, които опознават страната от първа ръка, начинът, по който се говори за Китай в чужбина, също се променя. Изрази като China Travel, Becoming Chinese и Chinamaxxing привличат вниманието в чуждестранните социални медии, докато China Cool предлага нов начин да се улови по-широката привлекателност на тези преживявания, отразявайки интереса към Китай, който вече не се изразява само чрез известните му забележителности, а и чрез културата, технологиите, услугите и ежедневието му.

За международните посетители Китай се оказва cool в повече от един смисъл.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Съвременната китайска архитектура търси финия баланс между хилядолетните строителни традиции и локалния контекст

Интервю на арх. Венцислав Кърцелин с известния китайски архитект Лиу Юлон

В контекста на топлите отношения, които се изградиха по време на XXIX световен конгрес на Международния съюз на архитектите, арх. Венцислав Кърцелин, куратор на българския павилион на САБ, проведе разговор с арх. Лиу Юлон, куратор на китайския павилион и президент на Института за архитектурно проектиране и изследвания към университета „Цинхуа“ (THAD), относно многопластовия концептуален подход, заложен в китайския щанд. По думите му, днешната китайска архитектура вече не се стреми към слъпо копиране на западни модели или към създаване на самоцелни мегаструктури, а търси финия баланс между хилядолетните строителни традиции и локалния контекст.

– Господин Юлон, бихте ли ни разказали за тазгодишния китайски павилион и какво влагате като куратор в термина „динамичен поглед“?

– Темата на XXIX световен конгрес на Международния съюз на архитектите е „Превръщане“ (Becoming), което предполага, че нещо се движи и променя. Китайската архитектура се промени изключително много през последните години, така че смятам, че динамичният поглед е много точен.

Павилионът включва около 350 проекта. Тъй като не е лесно да се покажат толкова много обекти на ограничено пространство, използвахме дигитален формат – видеоклипове, виртуална реалност и изображения на екрани, за да покажем тази трансформация. Разбира се, подготвили сме и печатни материали, които посетителите могат да вземат със себе си.

Изложбата разглежда седем ключови теми:

- **Памет:** Начинът, по който работят местните китайски архитектурни студия, пряко свързан с интеграцията на миналото в настоящето.

- **Природа/Околна среда:** Симбиозата между архитектурата и околната среда, в която е позиционирана.

- **Човек:** Загриженост за всекидневното битие, с фокус върху живота на хората

Момент от интервюто на арх. Венцислав Кърцелин с арх. Лиу Юлон (отляво), което се проведе в китайския павилион на Световния конгрес на Международния съюз на архитектите

Интериорът на китайския щанд бе облепен с отразяващо фолио, което засилваше ефекта на LED стената

по улиците и в жилищните райони.

- **Занаятчийство:** Изследването на новите отношения между технологиите и човешкия труд.

- **Хармония и красота:** Интеграция на местните културни прийоми в съвременната архитектура.

- **Локалност:** Използване на местни материали и отразяване на локалния контекст.

- **Иновации:** Създаване на нови методи, включително такива, направени от изкуствен интелект, което ще промени не само мисленето ни, но и начина, по който работим като общество.

Чрез тези 7 теми, ние целим да покажем многопластовия характер на съвременната китайска архитектура.

– Всяка трансформация води до сблъсък между навик и възможност. Как китайските архитекти намират баланса между минало и бъдеще?

– През последните четири десетилетия Китай претърпя мащабно градско строителство, което подобри усло-

пожарна безопасност, комфорт на обитаване. Архитектите трябва да преценят кои пространства и колективен опит да бъдат продължени, отговаряйки на съвременните изисквания.

Отличен пример от павилиона е Taoxichuan Ceramic Art Avenue в Дзиндъджън – проект, базиран на индустриалното керамично наследство, който след повече от десет години оптимизация помогна на града да се трансформира от традиционен производствен в творчески културен център.

– Според Вас кои специфични културни философии отличават китайските архитекти и кои могат да пос-

ства. Архитектурата се завръща към човешкия мащаб. Идеите, които можем да споделим, не са единен формален език, а релационни начини на мислене: „хармония без уеднаквяване“, която цени многообразието; „адаптиране към местните условия“ спрямо климата и социалния контекст и „единството на човечеството и природата“.

– Освен мащаба на павилиона, впечатляващо е, че са положени много усилия, той да бъде изпълнен по най-екосъобразен начин.

– За нас темата за устойчивата архитектура става все по-важна. Използването на композитни панели от евкалиптови и борови влакна отговори на темата за устойчивост чрез възобновяеми и сравнително нисковъглеродни материали.

Възприехме цифров формат, за да избегнем печатните пана и емисиите от транспорт, а за оперативната електроенергия закупихме въглеродни компенсации чрез платформата COFFSET.

Бъдещите архитектурни практики не могат да се фокусират само върху визията или функционалността; те трябва да обърнат внимание на въглеродния отпечатък, проследимостта и кръговата повторна употреба. Достигането на въглеродна неутралност е национален стратегически приоритет в Китай.

– Благодаря Ви за отде-

Лиу Юлон, главен куратор на Китайския павилион и председател на THAD, произнесе реч на церемонията по откриването

вията на живот, но доведе до урбанистична хомогенизация, отслабване на местната идентичност и загуба на исторически пространства.

Традиционната ни дървена архитектура също се сблъсква с практически трудности при дългосрочното опазване – водоснабдяване,

лужат за урок към останалия свят?

– Все повече фокусът в Китай преминава от големите наративи към отделните разкази във всекидневието – обновяване на общности, селско строителство, регенерация на индустриално наследство, пазари и малки обществени простран-

леното време и нямам търпение да се видим отново след 3 години в Пекин.

– Аз също благодаря за оказаното внимание и за интересния разговор. Ние също нямаме търпение за следващия конгрес, където като домакини ще можем да посрещнем бъдещите международни делегации.

Фитнесът хайрокс се превръща в градска мания на Китай

В големите китаЙски градове Все повече млади хора сменят дивана, телевизора и смартфона с фитнеса, разказва агенция „Синхуа“ В репортаж за новата форма за фитнес състезания хайрокс. Тази сравнително нова разновидност произхожда от Германия. Тя комбинира осем еднокилометрови бягания с осем функционални тренировъчни станции

Основната цел на хайрокс е да създаде фитнес състезание, което да се хареса на посетителите на фитнес залите. Първото събитие в Хамбург през 2017 г. привлече 650 участници.

Хайрокс (Hyrox) отбеляза забележителен растеж в Европа и Съединените щати, като в някои събития участваха над 50 000 спортисти и 35 000 зрители.

Състезателите в състезанието следват идентично трасе при идентични правила, което води до резултати, които могат да бъдат сравнявани по целия свят.

Според доклад на Forbes Хайрокс е генерирала приходи от 130 милиона щатски долара от повече от 80 събития по целия свят през 2025 г., като прогнозите са над 220 милиона щатски долара през 2026 г.

Социални връзки и приятелства

Хайрокс предлага нещо, което традиционните членства във фитнес зали не могат: измерим напредък и социална принадлежност.

Джан Лин, 27-годишна млада жена, специалист по интернет технологиите в Шанхай, казва, че първоначално се е регистрирала, за да се присъедини към забавлението. Впоследствие това, което я е накарало да се пристрасти към този вид, е групата, с която започнала да тренира.

„Професиите ни са различни, но тренираме заедно, говорим за състезания и се храним заедно през уикендите и се сприятеляваме. Трудно е да се придобият нови приятели след завършване на университета, но тук това се случва естествено“, споделя Джан. „Плати, за да страдаш“,

популярен китаЙски хаштаг в социалните медии, се превърна в лозунг за участниците в хайрокс. Той улавя един парадокс: младите хора охотно харчат стотици долари за входни такси, тренировъчни лагери и пътувания, за да преминат през това, което мнозина описват като „най-физически високотелен час в живота си“.

За мнозина състезанието е по-малко за победа, а повече за емоционален катарзис. Структурата – осем еднокилометрови бягания, преплитани се с бутане на „шейна“, фермерско носене на тежести и игра с топка за стена – оставя малко място за размисъл.

Тренировът на хайрокс Ся Ю отбелязва, че типичните китаЙски участници са млади, градски и заети в сектори с високи залози като информационни технологии, изкуствен интелект и финанси.

„Колкото по-високо е напрежението на работното място, толкова повече хората, които работят там, се нуждаят от освобождаването от стреса, което идва от интензивните упражнения“, обяснява тренировът.

Юен Фан, ръководител на Нугох China, подчертава важността на глобална

та система за класиране в спорта.

„Един фитнес ентузиаст може да види точно къде се намира в света, може би класиран в стотици хиляди, но за личностното израстване това все пак е важно да се знае – казва Юен. – Същността на спорта е по-бърз, по-висок, по-силен, но първо трябва да знаеш колко бърз, колко висок и колко силен си всъщност.“

В Китай близо 40 процента от населението редовно спортува

Хайрокс навлезе в Китай през 2024 г., като броят на свързаните с него фитнес зали в континентален Китай достигна над 500 до момента. Събитието в Шанхай през май привлече над 10 000 спортисти в сравнение с по-малко от 1700 на първото събитие в Пекин.

Участниците почти се утроиха в сравнение с предишното събитие в Шанхай, проведено през април 2025 г., което тогава привлече около 3600 състезатели. Въпреки входните такси, надвишаващи 600 юана (89 щатски долара), популярните слотове за състезания се разпродават почти мигновено. Всяко състезание е с пулсираща музика, предлагане

на храна, снимки от фотографии и отличителен финален момент.

На китаЙската платформа за лайфстайл Rednote видеоклиповете на финализираните станаха вирусни.

„Аплодисментите на финалната линия и впечатляващите снимки от състезанието се споделят от много хора“, казва за впечатленията си за състезанията хайрокс Уан Дже, спортен специалист и преподавател в Пекинския спортен университет.

Тън Фан, мениджър на отдела за спорт и развлечения в Meituan, голяма онлайн платформа за лайфстайл в Китай, посочва, че бизнесът, свързан с този вид фитнес на тази платформа е отчел трицифрен растеж в продължение на три последователни години. Потребителите на този вид услуга на възраст 25 и по-малко години представляват най-бързо развиващия се сегмент сред спортуващите, като ръстът на участието надхвърля 200 процента.

Според Националното статистическо бюро на Китай близо 40 процента от населението на страната е спортувало редовно през 2025 г., а вероятно през тази година занимаващите се редовно с някакъв вид спорт китаЙци ще се увеличат. „Хората, които обичат спорта, рядко се ограничават само до един вид спортуване“, посочва Тън Фан.

„Тенисистите например започват да се занимават с плуване, а катерачите добавят силови тренировки за подобряване на мускулната си сила. Различните спортове се допълват взаимно и са станали част от начина на живот на китаЙците“, подчертава експертът по спорт и развлечения Тън Фан.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.и.к.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ
Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ
Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

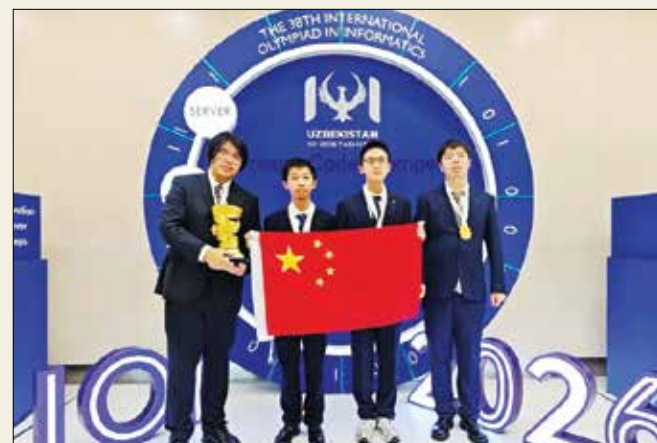

Снимка Синхуа

Пекинский магазин за роботи събира над 100 модела роботи

Като първия в света магазин „4S“ за физически интелигентни роботи, Robot Mall в Пекин предлага услуги по персонализирано разработване, финансиране и наемане на роботи. В четириетажното пространство с площ от 4000 кв. м над 100 модела роботи са впечатляващо представени в реални приложни сценарии.

Китай спечели 3 златни и 1 сребърен медал на Олимпиадата по информатика

Китай спечели три златни и един сребърен медал на 38-ата международна олимпиада по информатика (IOI 2026) в узбекската столица Ташкент, с което оглави отборното класиране.

Събитието, проведено от 9 до 15 август, събра близо 400 участници от над 90 държави и региони. В рамките на два състезателни дни участниците се справиха със сложни задачи, обхващащи проектиране на алгоритми, структури от данни и програмиране при строги времеви ограничения.

Китайският състезател Сю Циун оглави световната ранглиста с 498,27 точки като общ шампион, докато съотборникът му Джао Шънхао си осигури трето място.

IOI е една от петте големи международни олимпиади по природни науки. Проведена е за първи път в България през 1989 г. Догодина домакин на международното състезание ще бъде Германия.

Подобряване на екосистемите и увеличаване на животинските видове в националните паркове

От както в Китай бе създадена системата за национални паркове, в страната се осъществява всеотранно изграждане на система за природни защитни територии, в която националните паркове заемат централно място.

По отношение на възстановяването на екологичната среда първите 5 национални парка обединяват над 120 различни природни защитни територии, като осигуряват цялостна защита на екосистемите в изворите на реките Яндзъ, Хуанхъ и Ланцан и свързват местообитанията на 13 локални популации на диви гигантски панди. Популациите на емблематичните видове са ефективно възстановени, като е

постигнато двойно подобрение както в качеството на екосистемите, така и в броя на емблематичните видове.

В областта на ползите за населението от екосисте-

мите петте национални парка са наели 50 000 местни жители като екологични пазачи, а брутният продукт на екосистемите е нараснал до 208,7 милиарда юана.

Снимка Синхуа

Работилница в Дзинхуа приготвя красивите лунни сладки юебин

В работилницата за иновативни деликатеси в град Дзинхуа, провинция Джъдзян, целият персонал е зает с обработката на ръчни културно-иновационни лунни сладки юебин в традиционен китайски стил.

Летният киносезон надхвърли приходи от 10 милиарда юана

Според данни на онлайн платформи към момента приходи от продажби на билети за летния киносезон в Китай през 2026 г., включително предварителните продажби, са надхвърлили 10 милиарда юана.

В продължение на 37 последователни дни дневният боксофис надхвърля 100 милиона юана, като повече от 120 китайски

и чуждестранни филма се редуват на големия екран.

С приходи от съответно 2,2 милиарда, 1,5 милиарда и 1,4 милиарда юана филмите „Кунгфу футбол“, „Всички желания се сбъдват!“ и „Спайдърмен: Нов ден“ заемат първите три места в боксофис класацията на летния киносезон.

В същото време кинозалоните с IMAX и други високотехнологични системи за прожекция също привличат все повече зрители.